

BALANCE
green and stable

GREEN PRACTICES INTEGRATED IN BUSINESS OPERATIONS

NATIONAL REPORT

GREECE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΠΛΑΙΣΙΟ

Συμφωνία Επιχορήγησης	2020-1-KA204-079048
Πρόγραμμα	Erasmus +
Βασική Δράση	Συνεργασία για καινοτομία και ανταλλαγή καλών πρακτικών
Δράση	Στρατηγικές εταιρικές σχέσεις για την εκπαίδευση ενηλίκων
Ακρώνυμο Προγράμματος	BALANCE
Τίτλος Προγράμματος	BALANCE - Green & Stable - Bringing Sustainability and Environmental Action Together for Better Future
Ημερομηνία Έναρξης Προγράμματος	01.11.2020
Διάρκεια Προγράμματος	24 μήνες
Ημερομηνία Λήξης Προγράμματος	31.10.2022
Δραστηριότητα Προγράμματος (A)	Έκθεση: Πράσινες πολιτικές και οικονομική βιωσιμότητα - Ανάλυση βέλτιστων πρακτικών
Τίτλος Παραδοτέου	A3. Μεταφρασμένα αποτελέσματα και εκθέσεις σε εθνικό επίπεδο
Συντάκτης	IDEC

Το έργο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα ανακοίνωση αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις του συντάκτη και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Πίνακας Περιεχομένων

Σχετικά με το Πρόγραμμα	4
Στόχοι και διεξαγωγή της έρευνας	6
Εθνικό πλαίσιο για τις ΜΜΕ	6
Εθνικές και άλλες πρωτοβουλίες	10
Πηγές:	12
Πράσινη Πρακτική 1- Ανακύκλωση Πυρήνα Ελιάς	13
Πράσινη Πρακτική 2 – Συσκευασία από Ανακυκλωμένα Δίχτυα	17
Πράσινη Πρακτική 3 – Πράσινα Θέρετρα	20
Green Practise 4 – Recycling manufacturing materials	23
Πράσινη Πρακτική - Παπαστράτος, Βιώσιμη Ανάπτυξη	27
Συμπεράσματα και Συστάσεις	30
http://balanceproject.eu/	31
https://www.facebook.com/balance.euproject	31

Σχετικά με το Πρόγραμμα

Η ανάγκη για δράση σχετικά με την κλιματική αλλαγή και την αειφόρα διαχείριση πόρων είναι πιο σημαντική από ποτέ. Στις 11 Δεκεμβρίου 2019 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε την Πράσινη Συμφωνία η οποία θέτει ως στόχο η Ευρώπη να καταστεί μια κλιματικά ουδέτερη ήπειρος έως το 2050. Η Πράσινη Συμφωνία βρίσκεται αντιμέτωπη με την άμεση ανάγκη για την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων που ασπάζου την Κυκλική Οικονομία, συμβάλλοντας στην μείωση των εκπομπών CO₂, μετατρέποντας την ενεργειακή βιομηχανία, μεταφέροντας την παραγωγή σε ένα πιο φιλικό προς το περιβάλλον στάδιο και πολλά άλλα.

Ο δρόμος προς μια ουδέτερη κλιματικά ήπειρος θα θέσει νέους τύπους προκλήσεων. Μία από αυτές σχετίζεται με τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που έχουν ουσιαστικό ρόλο στην επίτευξη μιας πιο πράσινης οικονομίας, όπως υποδεικνύεται στο Πράσινο Σχέδιο Δράσης (Green Action Plan).

Οι επερχόμενοι κανονισμοί που βασίζονται στην Πράσινη Συμφωνία είναι ιδιαίτερα σημαντικοί, αλλά επίσης θέτουν πολλά παραδοσιακά επιχειρηματικά μοντέλα σε μια μεταβατική κατάσταση. Οι μικρές επιχειρήσεις αγωνιστήκαν στο παρελθόν για να επανέλθουν από μια οικονομική κρίση και τώρα αντιμετωπίζουν νέες προκλήσεις με τον ιό COVID-19. Αυτές οι επιχειρήσεις δυσκολεύονται να προσαρμοστούν γρήγορα στα απαραίτητα.

Οι πιο ευαίσθητες είναι οι ΜΜΕ και ειδικότερα οι μικρές επιχειρήσεις, όπου η διαχείριση των αλλαγών αμφισβητείται από την έλλειψη υφιστάμενων οικονομικών ή ανθρώπινων πόρων, τη βιωσιμότητα και τη γνώση.

Το BALANCE είναι ένα πρόγραμμα που προωθεί τα βασικά σημεία εκμάθησης από το Πράσινο Σχέδιο Δράσης για τις ΜΜΕ, συνδυάζει βέλτιστες πρακτικές από ολόκληρη την ΕΕ και τις συνδυάζει με οικονομικές γνώσεις προκειμένου να δημιουργήσει ένα πολύτιμο εκπαιδευτικό πρόγραμμα σπουδών. Το πρόγραμμα θα βασίζεται στο ECVET και θα έχει στόχο να μεταμορφώσει τις επιχειρήσεις σε πιο πράσινες χωρίς να είναι απαραίτητο να θυσιάσουν την οικονομική βιωσιμότητα τους και το προσωπικό τους.

Το έργο Balance στοχεύει στην ανάπτυξη και στην παροχή ενός καινοτόμου προγράμματος που θα βοηθήσει τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων των ΜΜΕ να μετατρέψουν σε πιο πράσινες τις λειτουργίες τους, βελτιώνοντας παράλληλα τον οικονομικό τους αλφαριθμητισμό και ενισχύοντας την περιβαλλοντική τους ευαισθητοποίηση. Το έργο εξετάζει μια βασική προτεραιότητα της ΕΕ που σχετίζεται με περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους. Η υποστήριξη των ατόμων στην απόκτηση και ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων και βασικών ικανοτήτων είναι η βασική προτεραιότητα που στηρίζει αυτό το έργο.

Στόχοι και διεξαγωγή της έρευνας

Το έργο IO1 A3 αναφέρει πράσινες πολιτικές και οικονομική βιωσιμότητα σε όλες τις χώρες της Ευρώπης. Η τρέχουσα έρευνα παραθέτει την παρούσα κατάσταση των ΜΜΕ και τις πέντε καλύτερες αναλυθείσες πρακτικές που λειτουργούν σε εθνικό επίπεδο. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε συνδυάζοντας βιβλιογραφική έρευνα και σύντομες τηλεφωνικές συνεντεύξεις με τις συνδεδεμένες εταιρείες. Οι προσωπικές συνεντεύξεις δεν ήταν εφικτές λόγω της πανδημικής κατάστασης του Covid-19 και των εφαρμοσμένων μέτρων της ελληνικής κυβέρνησης.

Εθνικό πλαίσιο για τις ΜΜΕ

Οι ΜΜΕ στην Ελλάδα είναι ένας από τους κύριους μοχλούς της οικονομικής και μη χρηματοοικονομικής απόδοσης της χώρας. Αντιπροσωπεύουν το 99.9% του συνολικού ιδιωτικού τομέα και τα τελευταία στοιχεία δείχνουν ότι το συνολικό οικονομικό αποτέλεσμα των ΜΜΕ είναι θετικό με ποσοστό αύξησης 21.3% στην προστιθέμενη αξία και 13.1% στην απασχόληση κατά την περίοδο 2018-2020. Οι αριθμοί έχουν αλλάξει από το πρώτο τρίμηνο του 2020 λόγω της κατάστασης της πανδημίας στη χώρα. Επιπλέον οι ΜΜΕ επιδοκιμάστηκαν την τελευταία δεκαετία λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης που είχε επηρεάσει ριζικά την ελληνική οικονομία από το 2010.

Σύμφωνα με την Επισκόπηση της ΕΕ το 2017 στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εφαρμογής, η Ελλάδα δεν είχε εφαρμόσει επαρκώς την περιβαλλοντική πολιτική της ΕΕ και δεν κατάφερε πρώτον να αντιμετωπίσει ζητήματα διαχείρισης αποβλήτων στη χώρα και να συνδράμει στην βελτίωση της φυσικής προστασίας με τρόπους όπως την ευαισθητοποίηση των πολιτών και την επένδυση σε μια πιο βιώσιμη εφαρμογή της επεξεργασίας αστικών λυμάτων. Οι ελληνικές ΜΜΕ είναι υπεύθυνες για το 15-20% του συνολικού διοξειδίου του άνθρακα που εκπέμπεται, λαμβάνοντας υπόψη και την κατανάλωση ενέργειας. Η κατάσταση αυτή οφείλεται κυρίως στην ανεπαρκή οικονομική και εκπαιδευτική υποστήριξη προς τις ΜΜΕ λόγω της συνεχούς οικονομικής ύφεσης που αντιμετώπισαν οι ΜΜΕ στην Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα αντιμετώπισαν ταχεία μείωση της απασχόλησης ως άμεσο και ορατό αποτέλεσμα αλλά και την έλλειψη ρευστότητας καθώς ο ιδιωτικός τομέας δεν ήταν σε θέση να τους υποστηρίξει οικονομικά. Άλλες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ είναι η χαμηλή ικανότητα προσαρμογής στις επιχειρηματικές πρωτοβουλίες λόγω έλλειψης εκπαιδευτικών και χρηματοοικονομικών επενδύσεων σε Ε&Α και ΤΠΕ με αποτέλεσμα σήμερα να μην υπάρχουν στρατηγικές επιχειρηματικές επιλογές για την οργάνωση των δραστηριοτήτων παραγωγής και marketing.

Οι περισσότερες ΜΜΕ επωφελούνται από μέτρα δημόσιας στήριξης και τις δράσεις τους όσον αφορά την αποδοτικότητα των πόρων και ανακάμπτουν από την με τρόπο ώστε να γίνουν πιο καινοτόμες σε συνεργασία με τον δημόσιο τομέα και τις επιχειρηματικές ενώσεις. Πιο συγκεκριμένα το 27% των εταιρειών εκτιμούν την παροχή τεχνικών και χρηματοοικονομικών συμβούλων και θεωρούν υποστηρικτικές τις επιχορηγήσεις και τις επιδοτήσεις.

Οι ελληνικές ΜΜΕ έχουν αλλάξει τις διαδικασίες λειτουργίας τους με την πάροδο των ετών με τρόπο ώστε να εκμεταλλεύονται τους πόρους που βασίζονται στους εθνικούς νόμους και κανονισμούς που ρυθμίζουν τις εταιρείες να προσαρμόζονται στο πλαίσιο της Κυκλικής Οικονομίας και τις πολιτικές της SBA. Με βάση τα δεδομένα που αναλύει το ενημερωτικό δελτίο της SBA 2019 η Ελλάδα παρόλο που διαθέτει ένα από τα υψηλότερα μερίδια των πράσινων προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρουν οι

MME δεν αποδίδει ως προς την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με αποτέλεσμα να συνεχίζει να σημειώνει βαθμολογία κάτω του μέσου όρου της ΕΕ-28 στο πλαίσιο των περιβαλλοντικών πτυχών της SBA.

Η Τράπεζα Πειραιώς σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ειδικότερα με τη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος δημιούργησε το πρόγραμμα LIFE. Το πρόγραμμα LIFE ξεκίνησε με σκοπό να καθιερώσει πρακτικές και πρωτοβουλίες που μπορούν να υιοθετηθούν από κάθε επιχείρηση που επιθυμεί να γίνει πιο πράσινη. Το πρόγραμμα αυτό με την υποστήριξη της WWF έχει ως βασικό στόχο να προωθήσει αυτήν την νοοτροπία στις ΜΜΕ με αποτέλεσμα να υιοθετήσουν περιβαλλοντικές πολιτικές και να γίνουν πιο πράσινες. Η νοοτροπία αυτή θα αποφέρει στις ΜΜΕ και άλλα πλεονεκτήματα, όπως:

- Φήμη: Οι εταιρείες ή οι επιχειρήσεις που έχουν μια πράσινη νοοτροπία δημιουργούν μια πιο θετική εικόνα ειδικά στις μέρες μας που οι καταναλωτές έχουν διαφορετική αντίληψη ως προς το περιβάλλον, επομένως εάν οι ΜΜΕ γίνουν πιο πράσινες έχουν την ευκαιρία να αναβαθμίσουν την φήμη τους.
- Ανταγωνιστικό πλεονέκτημα: Με την υιοθέτηση πράσινων πρακτικών οι ΜΜΕ όχι μόνο δημιουργούν καλύτερη φήμη αλλά μετατρέπονται σε πιο ανταγωνιστικές. Η κατάσταση αυτή επιτυγχάνεται με τη λήψη πιστοποιητικών και την εφαρμογή συστηματικών περιβαλλοντικών πρακτικών που οδηγούν σε ευκαιρίες συνεργασίας με νέους πελάτες.
- Εξοικονόμηση χρημάτων: Η συνετή χρήση φυσικών πόρων με μια συστηματική προσέγγιση για μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων έχει ως αποτέλεσμα σημαντικά οικονομικά οφέλη.

ΕΣΠΑ 2014 – 2020: Εθνικά Εγκεκριμένα Έργα

Θεματικοί Στόχοι	Budget (€)	Contracts (€)	Payments (€)
Έρευνα– Τεχνολογία και Καινοτομία	733,665,557	576,859,104	168,900,729
Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)	1,528,242,859	883,685,071	315,657,123
Ανταγωνιστικότητα ΜΜΕ	7,033,377,229	6,778,312,749	3,739,848,199
Οικονομία Χαμηλής Ρύπανσης	5,109,899,937	2,890,926,680	1,509,556,027
Κλιματική Αλλαγή- Προφυλάξεις	577,418,491	305,522,683	149,694,020
Προστασία Περιβάλλοντος	4,799,644,167	2,118,797,410	1,166,945,903
Βιώσιμη Μεταφορά	4,263,222,204	2,354,286,992	1,304,189,908
Απασχόληση	2,874,217,700	2,425,074,260	1,406,307,096
Κοινωνική Ενσωμάτωση	2,715,581,752	2,286,786,445	1,299,194,651
Δια βίου Μάθηση	3,244,086,564	2,930,568,401	1,032,568,403
Μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης	381,303,146	253,984,136	121,091,714
Χωρίς στόχο	727,336,967	652,740,626	404,536,600

Σύμφωνα με τα τελευταία δημόσια αποτελέσματα του ΕΣΠΑ, τα 13 πολυποικιλιακά και πολυτομειακά περιφερειακά έργα συγχρηματοδοτούνται από την Ελλάδα και την ΕΕ στην περίοδο 2014-2020. Κάθε μία από τις ελληνικές περιοχές είναι μέρος ενός περιφερειακού έργου που περιλαμβάνει περιφερειακά έργα και δράσεις και εκμεταλλεύεται στη συνέχεια τα περιφερειακά οφέλη και χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Κοινός στόχος των έργων είναι η εξουσιοδότηση των περιφερειακών και τοπικών αρχών με αποτέλεσμα να ενεργούν αποτελεσματικά σύμφωνα με τις κύριες προτεραιότητες του ΕΣΠΑ. Οι ελληνικές ΜΜΕ χρηματοδοτήθηκαν από το θεματικό στόχο «Ανταγωνιστικότητα και Καινοτομία των ΜΜΕ» ώστε οι ΜΜΕ να καλύψουν δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, παραγωγή πράσινων προϊόντων και βιώσιμη κατανάλωση ενέργειας. Επιπλέον, τα περιφερειακά έργα περιλάμβαναν τη δράση «Περιβαλλοντική Υποδομή» με συνολική δαπάνη 40 εκατομμυρίων ευρώ και έναν ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης, την Ειδική Υπηρεσία για τη Διαχείριση και Εφαρμογή Βιομηχανίας, Εμπορίου και Προστασίας των Καταναλωτών (ΕΥΔΕ-ΒΕΚ). Η δράση αφορούσε τη χρηματοδότηση του έργου για τη αξιοποίηση των αποβλήτων από τις επιχειρήσεις και τις ΜΜΕ. Η δράση αποσκοπούσε στην επεξεργασία των παραγόμενων αποβλήτων ώστε να επανεισάγονται στον κύκλο παραγωγής και να επαναχρησιμοποιούνται ως πρώτες ύλες για να εξυπηρετούν είτε την αρχική τους χρήση είτε άλλες. Υποβλήθηκαν 69 επενδυτικά σχέδια με συνολικό προϋπολογισμό 88.523.545,70 ευρώ με συνολική δημόσια δαπάνη να φτάνει 40.265.989,03 ευρώ.

Εθνικές και άλλες πρωτοβουλίες

Οι Ελληνικές ΜΜΕ καλούνται να προσαρμοστούν στην αναδυόμενη πράσινη κατεύθυνση αφού η Ελλάδα ενσωματώνει πολλά πλεονεκτήματα. Η Ελλάδα είναι μια από τις πιο προικισμένες γεωγραφικά χώρες στον κόσμο, καθώς περιέχει μια ποικιλία φυσικών πόρων που οι επιχειρήσεις πρέπει να χρησιμοποιούν βιώσιμα (ηλιακή ενέργεια, βιοκαύσιμα, κ.λπ.). Υπάρχουν διαθέσιμες χρηματοοικονομικές δυνατότητες που επιτρέπουν στο εσωτερικό περιβάλλον να αναπτυχθεί με μακροπρόθεσμη ποιότητα τόσο στις αγροτικές όσο και στις αστικές περιοχές της χώρας και ταυτόχρονα τα τοπικά και λειτουργικά συστήματα μπορούν να ενισχύσουν την τοπική παραγωγή, τη ζήτηση πόρων και να συμβάλουν στην άρση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων.

Το 2017 η ελληνική κυβέρνηση θέσπισε νόμο περί ανακύκλωσης που προσαρμόζει τους υφιστάμενους νόμους και κανονισμούς στα πρότυπα της Κυκλικής οικονομίας. Ο νόμος αυτός ορίζει ότι από την 1^η Ιανουαρίου 2018 οι καταναλωτές υποχρεούνται να πληρώσουν για τη χρήση πλαστικής σακούλας. Μέσω αυτού του νόμου οι Δήμοι της Ελλάδας έχουν την ευκαιρία και το κίνητρο να μειώσουν τα τέλη και να αναπτύξουν τη διαχείριση αποβλήτων, καθώς οι φορείς διαχείρισης αποβλήτων θα απονέμουν στους Δήμους προνόμια ανάλογα με την ποσότητα των αποβλήτων που συλλέγονται και θα μειώσουν τα αντίστοιχα τέλη. Ο νόμος 4496/2017 αποσκοπεί αρχικά στη μείωση της παραγωγής αποβλήτων, δεύτερον στην επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση βιοδιασπώμενων υλικών και τέλος στην βελτιστοποίηση της λειτουργίας εναλλακτικών συστημάτων διαχείρισης (ΕΣΔ). Οι στόχοι αυτοί αποσκοπούν στη δημιουργία θεμελιωδών θεμάτων για καλύτερο έλεγχο του κόστους των αντίστοιχων υπηρεσιών και προώθηση της οικονομικής και περιβαλλοντικής επένδυσης.

Εκτός από τη θέσπιση νόμων και κανονισμών, η ελληνική κυβέρνηση υποστηρίζει τη χρηματοδότηση μετοχών. Πιο συγκεκριμένα το 2016 ένα ιδιωτικό επενδυτικό κεφάλαιο ξεκίνησε με τη συνεργασία της κυβέρνησης και του ΕΤΕ, το οποίο επενδύει σε εταιρείες υψηλής προστιθέμενης αξίας με καινοτόμες πρακτικές σε στάδιο ανάπτυξης. Το 2019 η ελληνική κυβέρνηση σε συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα της Ελλάδας και σύμφωνα με τον νόμο 4608/2019 ίδρυσε την Ελληνική Τράπεζα Ανάπτυξης (ΕΤΑ), η οποία έχει στόχο να βελτιώσει την πρόσβαση των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση ώστε να γίνουν πιο καινοτόμες κι να διευκολύνουν τις επενδύσεις σε υποδομές παρέχοντας δάνεια κοινού κινδύνου, διευκολύνσεις σε εγγυήσεις και χρηματοοικονομική εμπειρία στον δημόσιο τομέα. Η ΕΤΑ αναπτύσσει μια λίστα νέων προϊόντων χρησιμοποιώντας δημόσιους και ιδιωτικούς πόρους για την υποστήριξη των ΜΜΕ και στοχεύει σε έργα που επηρεάζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη, την περιφερειακή ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών εφαρμόζει το έργο «Think Green» που στοχεύει στην αντιμετώπιση περιβαλλοντικών επιπτώσεων όπως τη ρύπανση και ενισχύει την ενδυνάμωση της περιβαλλοντικής συνείδησης και της οικολογικής νοοτροπίας των ΜΜΕ. Το πρόγραμμα επικεντρώνεται στην εφαρμογή ορθών πρακτικών από τις ελληνικές ΜΜΕ για την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων όπως με τη διαχείριση αποβλήτων. Οι καλές πρακτικές σύμφωνα με τις χορηγήσεις του ΕΟΧ περιλαμβάνουν όλες τις οδηγίες, τις τεχνικές και τις μεθοδολογίες που στοχεύουν στη βιωσιμότητα, την ανάπτυξη, την κερδοφορία και την προστασία του περιβάλλοντος. Η ιδέα της εφαρμογής πράσινων πρακτικών στην Ελλάδα ειδικά κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης ακολουθείται από την ιδέα του υπερβολικού κόστους για μια ΜΜΕ. Ωστόσο οι περισσότερες περιβαλλοντικές πρακτικές δεν σχετίζονται πάντα με υπερβολικό κόστος αλλά με αλλαγή νοοτροπίας. Πρακτικές όπως η ανακύκλωση, η συνειδητή χρήση πόρων προς το περιβάλλον, η χρήση λαμπτήρων υψηλής ενεργειακής κλάσης έχουν δείξει ότι μειώνουν σημαντικά το κόστος παραγωγής μιας επιχείρησης. Από την άλλη πλευρά, οι πρακτικές που ακολουθούνται από υψηλό κόστος, όπως η

αγορά εξοπλισμού υψηλής τεχνολογίας θεωρούνται επενδύσεις για το μακροπρόθεσμο κέρδος μίας επιχείρησης. Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών παρείχε προτάσεις σχετικά με:

- Βιώσιμη Κατανάλωση Ενέργειας
- Αξιοποίηση Ανανεώσιμων πηγών
- Διαχείριση Νερού
- Διαχείριση Αποβλήτων
- Πράσινες Προμήθειες
- Εφοδιαστική προμήθεια και δράση
- Περιβαλλοντικές ενέργειες

Ο αναπτυξιακός νόμος 3908/2011 ενισχύει τις επενδύσεις που αφορούν την καινοτομία και την εφαρμογή πράσινων πρακτικών όπως μελέτες για την ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών, τεχνογνωσίας και σχέδια πιστοποίησης για τη διαχείριση του περιβάλλοντος, για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών, για την παραγωγή βιοκαυσίμων κ.λπ.

Το Ταμείο Εγγυήσεων για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις παρέχει εγγυήσεις για μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια ή χρηματοδοτεί μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις που έχουν έλλειψη πρόσβασης.

Πηγές:

Commercial and Industrial Athens Chamber. (2021). *ermis*. Retrieved from think green:

http://ermis.acci.gr/green/index.php?option=com_content&view=article&id=72&Itemid=76&lang=el

European Commission. (2019, April 4). *europa.eu*. Retrieved from europa.eu:

https://ec.europa.eu/environment/eir/pdf/report_el_en.pdf

Greek Government. (2017, November 7). *e-nomothesia*. Retrieved from apobleta: [https://www.e-](https://www.e-nomothesia.gr/kat-periballon/apobleta/nomos-4496-2017-fek-170a-8-11-2017.html)

[nomothesia.gr/kat-periballon/apobleta/nomos-4496-2017-fek-170a-8-11-2017.html](https://www.e-nomothesia.gr/kat-periballon/apobleta/nomos-4496-2017-fek-170a-8-11-2017.html)

Investment, M. o. (2021). *anaptyxi*. Retrieved from espa: <https://anaptyxi.gov.gr/el-gr/>

OECD. (2020). *oecd-ilibrary*. Retrieved from Financing SMEs and Entrepreneurs 2020:

<https://www.oecd-ilibrary.org/sites/0f52ae26-en/index.html?itemId=/content/component/0f52ae26-en#wrapper>

Planet. (2021). Small-Medium Enterprises. Athens, Greece.

Πράσινη Πρακτική 1- Ανακύκλωση Πυρήνα Ελιάς

Επωνυμία: ΚΛΗΜΗΣ

Μέγεθος: 10-12 άτομα

Βιομηχανία: Παραγωγή Ασβέστη και Εμπόριο οικοδομικών υλικών

Έναρξη: 1977

Περιγραφή των πράσινων πρακτικών

- Στόχοι

Η επιχείρηση αναπτύσσει τις υπηρεσίες της για να δημιουργήσει οικολογικά καινοτόμα προϊόντα ως βιώσιμες πηγές ενέργειας. Με τη χρήση αυτών των 100% βιώσιμων προϊόντων, πολλά νοικοκυριά επιτυγχάνουν αποτελεσματικό μαγείρεμα και θέρμανση με 30% λιγότερες εκπομπές μονοξειδίου του άνθρακα (CO) σε σύγκριση με τις εκπομπές του ξυλάνθρακα. Η εταιρεία στοχεύει στη χρήση φυσικών πόρων χωρίς να παρεμβαίνει στον κύκλο ζωής των ελαιόδεντρων. Η κύρια δραστηριότητα της εταιρείας είναι να παράγει προϊόντα ασβέστη που χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Ο γεωργικός ασβέστης χρησιμοποιείται σε μορφή σκόνης κυρίως στον γεωργικό τομέα ως λίπασμα και ο ασβεστοπολτός χρησιμοποιείται ως δομικό υλικό στον κατασκευαστικό τομέα. Επιπλέον η εταιρεία ΚΛΗΜΗΣ παράγει και ένα καινοτόμο προϊόν για θέρμανση, τα πυρηνόξυλα μπρικέτες προερχόμενα από κουκούτσια ελιάς. Ουσιαστικά η εταιρεία δεν κόβει, δεν καίει δέντρα ούτε χρησιμοποιεί υπολείμματα τεμαχισμένων δέντρων για να φτιάξει κάρβουνο αλλά χρησιμοποιεί το κουκούτσι της ελιάς για να δημιουργήσει τις μπρικέτες. Αυτός είναι ένας τρόπος αντιμετώπισης της αποψίλωσης και την εκπομπή των αέριων του θερμοκηπίου, καθώς η καύση της βιομάζας είναι ουδέτερη ως προς τον άνθρακα που παράγει.

- Διαδικασίες, Δραστηριότητες, Φάσεις

Η κύρια δραστηριότητα της εταιρείας ΚΛΗΜΗΣ είναι η παραγωγή γεωργικού ασβέστη και ασβεστοπολτού. Η διαδικασία που ακολουθούν ξεκινάει ψήνοντας τους ασβεστόλιθους σε έναν κλίβανο (Πύρωση). Μέσω αυτής της διαδικασίας επιτυγχάνεται η θερμική αποσύνθεση του ασβεστόλιθου σε θερμοκρασία περίπου 1000 °C και παράγεται ο γεωργικός ασβέστης. Η χημική ονομασία του γεωργικού ασβέστη είναι Οξειδίο του ασβεστίου (CaO) που χρησιμοποιείται ως λίπασμα σε μορφή σκόνης. Ωστόσο για να ψηθούν οι ασβεστόλιθοι απαιτείται καύσιμο, το οποίο είναι ένα υποπροϊόν που δημιουργείται από την παραγωγή ελαιόλαδου και είναι ένα βιώσιμο καύσιμο βιομάζας. Το παραγόμενο λάδι ελιάς (πυρηνέλαιο) είναι το κατάλοιπο από τη διαδικασία συλλογής του ελαιόλαδου. Επιπλέον στον κλίβανο η καύση που πραγματοποιείται είναι ατελής και δημιουργεί μια μαύρη σκόνη, η οποία δεν σπαταλάται αλλά συμπιέζεται σε οβάλ σχήμα για να δημιουργήσει τις μπρικέτες.

Τα κουκούτσια ελιάς χρησιμοποιούνται επίσης ως κορμοί για θέρμανση και θεωρούνται πράσινο καύσιμο και ιδιαίτερα ως 100% φυσικό προϊόν χωρίς χημικά, με θερμαντική ισχύ 4520kcal/kg.

Περιγραφή της εφαρμογής:

- Επενδύσεις και λειτουργικά έξοδα

Είναι μια οικογενειακή επιχείρηση που κατέχει δικές της εγκαταστάσεις. Ως εκ τούτου, η πηγή χρηματοδότησης τους είναι ιδιωτική (επενδύσεις της επιχείρησης) και δεν έχουν λάβει χορηγήσεις ούτε από τον δημόσιο ούτε από τον ιδιωτικό τομέα λόγω έλλειψης χρηματοδότησης από τις τράπεζες και λόγω των υψηλών επιτοκίων. Το 2006 και το 2010 η ΚΛΗΜΗΣ έλαβε οικονομική υποστήριξη από την Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης για το αναπτυξιακό πλαίσιο με σκοπό την βελτίωση του εξοπλισμού, των εγκαταστάσεων και για την βελτίωση των παραγωγικών διαδικασιών και αυτό είχε ως αποτέλεσμα να βελτιώσει την ποιότητα των προϊόντων. Επιπλέον το 50% των εσόδων της εταιρείας προέρχεται από τα παραχθέντα απόβλητα.

- Προκλήσεις

Το 1992, μετά από 15 χρόνια (1977-1992) πειραμάτων, η επιχείρηση κατάφερε να παράγει και να ενσωματώσει στην ελληνική αγορά τις μπρικέτες πυρηνόξυλου. Οι κύριες δυσκολίες που εμφανίστηκαν ήταν η έλλειψη κατάλληλων μηχανών και η εύρεση της πρώτης φυσικής ύλης για τη συγκόλληση της μαύρης σκόνης (απόθεμα από την ατελή καύση του ελαιόλαδου) και την δημιουργία του τελικού προϊόντος. Άλλες δυσκολίες ήταν η έλλειψη πληροφοριών για αυτά τα είδη καινοτόμων προϊόντων καθώς περίπου το 70% του ξυλάνθρακα που χρησιμοποιείται ετησίως στην Ευρώπη εισάγεται. Λόγω των δεδομένων συνθηκών σχεδιάστηκαν και φτιάχτηκαν από το μηδέν νέα μηχανήματα (μίξερ, πρέσες, στεγνωτήρια) και δοκιμάστηκαν για τη δημιουργία του νέου υποπροϊόντος. Επιπλέον, δεδομένου ότι η εταιρεία κατάφερε να επεκτείνει το δίκτυο της αγοράς της κατά 50% στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό, υπήρχε μεγάλη ζήτηση για τις μπρικέτες ελιάς και χωρίς οικονομική χορήγηση, η εταιρεία είχε περισσότερα έξοδα να αντιμετωπίσει. Η ΚΛΗΜΗΣ στοχεύει στη δημιουργία νέων συνεργασιών για την αύξηση των δυνατοτήτων παραγωγής και την ευαισθητοποίηση των ανθρώπων σχετικά με τη χρήση φυσικών πόρων επειδή δεν υπάρχει πιστοποίηση οικολογικού σήματος ΕΕ για αυτά τα είδη.

- Role of digital technologies

Η επιχείρηση χρησιμοποιεί ψηφιακές τεχνολογίες για να συμμετάσχει σε διαδικτυακές εκδηλώσεις, εργαστήρια και εικονικές εκδηλώσεις με σκοπό την προώθηση των προϊόντων που παράγουν, των διαδικασιών που χρησιμοποιούν αλλά και για την βελτίωση των σχέσεων με τους πελάτες. Επιπλέον χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία marketing για το ηλεκτρονικό κατάστημα και τον ιστότοπο τους.

- Results of implementation

Η ΚΛΗΜΗΣ διασφαλίζει την ποιότητα της παραγωγής εφαρμόζοντας τα πρότυπα ISO 9001:2015 και ISO 14001:2015. Μέσω αυτών των προτύπων η επιχείρηση διαβεβαιώνει τη διοίκηση της επιχείρησης αλλά και την εγκυρότητα των έργων της τόσο στους υπαλλήλους της όσο και στους εξωτερικούς φορείς. Πρακτικά η επιχείρηση δημιουργεί ένα νέο «πράσινο» προϊόν από απόβλητα που οδηγεί στην προστασία του περιβάλλοντος καθώς δεν υπάρχει διάθεση αποβλήτων στο περιβάλλον και οικονομικά το εισόδημα τους αυξάνεται κατά 50%. Τα τελευταία χρόνια κατάφεραν να εξάγουν το προϊόν στο εξωτερικό κυρίως στη Γερμανία, τη Σουηδία, τη Ρουμανία, τον Καναδά και την Αυστραλία.

Description of the communication:

- Internally (towards the employees)

Η εταιρεία διαμορφώνει τις διαδικασίες της σε περιβαλλοντικά βιώσιμα έργα και οι εργαζόμενοι είναι ειδικοί στον τομέα. Όλοι οι εργαζόμενοι ενθαρρύνονται να εκφράσουν τις ιδέες τους, να αναφέρουν κάποιες μη συμμορφώσεις που έχουν παρατηρήσει και να προτείνουν διορθωτικές ενέργειες. Οι νέοι υπάλληλοι εκπαιδεύονται καθημερινά για κάθε διαδικασία και ενημερώνονται για κάθε προληπτική συντήρηση και επιθεώρηση του εξοπλισμού παραγωγής ξεχωριστά.

- Externally

Αναφορικά με τη συνεχή προσπάθεια της ΚΛΗΜΗΣ να γνωστοποιήσει τις περιβαλλοντικές και καινοτόμες πτυχές των μπρικετών, συμμετείχαν πολύ συχνά σε κοινωνικές εκδηλώσεις και εκθέσεις όπου παρουσιάστηκαν προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον και καινοτόμες περιβαλλοντικές διαδικασίες και οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να αναπτύξουν ανοιχτό διάλογο με το κοινό. Επιπλέον η εταιρεία ως ομιλητής συμμετείχε σε πολλά συνέδρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Μέσω αυτών των συνεδρίων, είχαν την ευκαιρία να παρουσιάσουν την εμπειρία τους στην ανάπτυξη του περιβάλλοντος και την εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας. Συμμετείχαν στο EMAS (Eco-Management & Audit Scheme) το 2009 και 2014. Το 2018-2019 επιλέχθηκε ως νικητής στα Ευρωπαϊκά Επιχειρηματικά Βραβεία για το Περιβάλλον στην κατηγορία « Το Βραβείο Διαχείρισης για ΜΜΕ», γεγονός που προώθησε το υποπροϊόν στην ευρωπαϊκή αγορά. Νέοι πελάτες ενημερώνονται διεξοδικά από το εκπαιδευμένο προσωπικό και τους διανέμεται ένα διαφημιστικό φυλλάδιο εξηγώντας όλες τις οικολογικές πτυχές του προϊόντος καθώς και όλα τα χαρακτηριστικά του που το καθιστούν οικολογικά καινοτόμο.

- Possible alignment with the company's CSR

Η επιχείρηση ακολουθεί ένα μοτίβο προς μια βιώσιμη οικονομική ανάκαμψη για την Ευρώπη, ευθυγραμμισμένη με τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και με βαθύ σεβασμό για το περιβάλλον στον πυρήνα των επιχειρηματικών τους αρχών.

- Lessons Learnt

Η ΚΛΗΜΗΣ μέσω μια ακολουθίας διαδικασιών απόσπασης της αξίας των ελαιόδεντρων, κατάφερε να δημιουργήσει πολλαπλές ροές εσόδων από υποπροϊόντα ελιάς. Σε παγκόσμιο επίπεδο, η ανάκτηση ενέργειας από τα υποπροϊόντα τοπικών καλλιεργειών τροφίμων, προσφέρει μια εναλλακτική λύση καύσιμου ουδέτερου άνθρακα για βιομηχανικές διεργασίες καθώς και πιστοποιημένους τρόπους για τους πολίτες να αποφύγουν την συμβολή τους στην αποψίλωση.

- Recommendations

Η ΚΛΗΜΗΣ συμβουλεύει άλλες ΜΜΕ στην ελληνική αγορά να επιμείνουν και να επιδιώξουν οποιονδήποτε πιθανό τρόπο ανάπτυξης και προώθησης της οικολογικής καινοτόμου πρακτικής τους, είτε συμμετέχοντας σε διαγωνισμούς πράσινων βραβείων, προγράμματα και έργα περιβαλλοντικής και οικονομικής βιωσιμότητας και παρακολουθώντας τις τάσεις και τις συνθήκες που προωθούνται από άλλες χώρες της ΕΕ.

Visual materials and links

Εικόνα 1: Λογότυπο της εταιρείας

Εικόνα 2 : Μπρικέτες BBQ

Εικόνα 3: Κουκούτσια ελιάς σε μπρικέτες BBQ

<https://klimiscoal.gr/en/>

<https://klimiscoal.gr/en/products>

<https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/good-practices/production-agricultural-lime-summer-barbecues-olive-pits-make-perfect-circular-fuel>

<http://www.circularity.eu/project/klimis/>

https://ec.europa.eu/environment/emas/emas_for_you/news/news3_en.htm

Πράσινη Πρακτική 2 – Συσκευασία από Ανακυκλωμένα Δίχτυα

Επωνυμία: ΝΙΛΟ Δ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ & ΣΙΑ Ε.Ε

Μέγεθος: 59 άτομα

Βιομηχανία: ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ, ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΑ, ΑΠΟΛΥΜΑΝΤΙΚΑ & ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ

Έναρξη: 1974

Περιγραφή των πράσινων πρακτικών:

- Στόχοι

Η ΝΙΛΟ είναι μια εταιρεία που παράγει και απορρίπτει απορρυπαντικά από το 1974 και στοχεύει στην εξυπηρέτηση όλων των αναγκών της ανθρώπινης δραστηριότητας στην καθημερινή υγιεινή και στη περαιτέρω επέκταση και ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της. Στοχεύουν στην καινοτομία των προϊόντων για την προσωπική υγιεινή, την αισθητική και τη βιομηχανία τροφίμων. Οι στόχοι και η ευθύνη της εταιρείας συνδέονται στενά με τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης του ΟΗΕ. Οι πράσινες πρακτικές της ΝΙΛΟ έχουν στόχο την 100% αντικατάσταση του πλαστικού υλικού των γεμισμένων φιαλών τους με ποσοστό % ανακυκλωμένου υλικού και στοχεύει στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της καθώς και να επηρεάζει θετικά το οικολογικό της αποτύπωμα στον πλανήτη.

- Διαδικασίες, Δραστηριότητες, Φάσεις

Η εταιρεία συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος μέσω δύο στοιχείων: ένα εσωτερικό και ένα εξωτερικό. Το εσωτερικό στοιχείο αναφέρεται στις προσπάθειες της εταιρείας να μειώσει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της λειτουργίας της. Για την επίτευξη του στόχου αυτού η εταιρεία συμμετέχει ενεργά στην ανακύκλωση πλαστικού, χαρτιού και ξύλου σε συνεργασία με το Σύστημα Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης της Ελληνικής Εταιρείας Ανακύκλωσης (Ε.Ε.Α.Α) και διασφαλίζουν ότι όλα τα πλαστικά υλικά θα είναι είτε επαναχρησιμοποιούμενα είτε ανακυκλώσιμα. Λόγω αυτού του γεγονότος η ΝΙΛΟ σε συνεργασία με μια Δανέζικη εταιρεία την PLASTIX διερευνά την ανάπτυξη πακέτων που είναι κατασκευασμένων από 100% ανακυκλωμένα δίχτυα ψαρέματος, ίνες και άκαμπτα πλαστικά απορρίμματα το «Πράσινο Πλαστικό». Η χρήση «πράσινου πλαστικού» προκαλεί μείωση κατά 95% των εκπομπών CO₂ σε σύγκριση με το παρθένο πλαστικό. Αναλυτικότερα με τη χρήση των «πράσινων πλαστικών» η εταιρεία μειώνει τις εκπομπές CO₂ έως 82% σε σύγκριση με τα παρθένα πλαστικά και μειώνει επίσης τη θαλάσσια ρύπανση. Επιπλέον με χρήση πιστοποιημένων τύπων Vegan, 200 ζώα, 6.000.000 λίτρα νερού και 1,5 τόνοι εκπομπές CO₂ εξοικονομούνται ετησίως. Τέλος η ΝΙΛΟ χρησιμοποιεί παράγωγα φοινικέλαιου τα οποία προέρχονται από βιώσιμο φοινικέλαιο με αποτέλεσμα να προέρχονται από πλήρως ανιχνεύσιμες, μη ανιχνεύσιμες καλλιέργειες, να μην συμβάλλουν στην αποψίλωση των δασών και να πληρούν τις αρχές και τα κριτήρια της Στρογγυλής Τραπέζης για Βιώσιμο Φοινικέλαιο (RSPO). Το εξωτερικό στοιχείο αναφέρεται στις προσπάθειες της εταιρείας να ευαισθητοποιήσει τους πελάτες και τους προμηθευτές σχετικά με το περιβάλλον και να

υποστηρίζει ενεργά μη εταιρικές δράσεις που σχετίζονται με τη συνολική διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος για τις μελλοντικές γενιές. Για την επίτευξη αυτού του στόχου η εταιρεία ενθαρρύνει τους πελάτες να υιοθετήσουν μια οικολογική φιλοσοφία προφέροντας τους φόρμουλες, οι οποίες είναι φιλικές προς το περιβάλλον και επίσης εναλλακτικές συσκευασίες (ανακυκλωμένα PET και PE) σύμφωνα με οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον.

Περιγραφή της εφαρμογής :

- Επενδύσεις και λειτουργικά έξοδα

Σε συνεργασία με την δανέζικη εταιρεία PLASTIX που προμηθεύει πλαστικά δίχτυα, ίνες και άλλα απορρίμματα στη ναυτιλιακή βιομηχανία και τα μετατρέπει σε υψηλής ποιότητας πλαστικές πρώτες ύλες. Νέα προϊόντα καθαρισμού οικιακής χρήσης και το νέο σαπούνι υγρού χεριού κυκλοφόρησαν στην ελληνική αγορά με σκεύασμα Vegan συσκευασμένο σε φιάλες από ανακυκλωμένο πλαστικό υλικό προερχόμενο από τα ανακυκλωμένα δίχτυα ψαρέματος, τράτες και σχοινιά που προμηθεύει η PLASTIX. Για την Έρευνα και Ανάπτυξη αυτών των καινοτόμων προϊόντων, πραγματοποιήθηκαν επενδύσεις που ανήλθαν στα 20.000 ευρώ και περιλάμβαναν επίσης την διεξαγωγή των δοκιμών μετεγκατάστασης και συμβατότητας. Η έρευνα για τους κατασκευαστές πλαστικών συσκευασιών που διεξάγει, έδειξε ότι η εταιρεία θα ενσωματώσει αυτού του είδους ανακυκλωμένα πλαστικά στη διαδικασία παραγωγής και στον εξοπλισμό τους.

- Προκλήσεις

Οι πραγματικά δύσκολες συνθήκες που εμφανίστηκαν τόσο από τον έντονο ανταγωνισμό στον τομέα όσο και από την συνολική οικονομική απόδοση της χώρας τα τελευταία χρόνια δημιούργησαν αρκετές προκλήσεις στην NILO παρά τη σταθερή ανοδική τάση στα οικονομικά της δεδομένα. Ωστόσο προκλήσεις προέκυψαν από τη δυσκολία χρήσης του ανακυκλωμένου υλικού στην παραγωγή πλαστικών συσκευασιών. Η επαναλαμβανόμενη διαδικασία δειγματοληψίας πραγματοποιήθηκε από τον προμηθευτή πλαστικών συσκευασιών.

- Ο ρόλος των ψηφιακών τεχνολογιών

Όσον αφορά τις υπηρεσίες στοχεύοντας πάντα στην πιο άμεση και αποτελεσματική εξυπηρέτηση πελατών η NILO κάνει ένα ακόμη βήμα και εφαρμόζει ένα δυναμικό και ολοκληρωμένο σύστημα ERP που να ταιριάζει πλήρως στις ανάγκες της εταιρείας, να επεξεργάζεται και να παρακολουθεί όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την συνεχή και αποτελεσματική λειτουργία επιχειρηματικών διαδικασιών. Η εφαρμογή του συστήματος θα του επιτρέψει να παρακολουθεί και να επαληθεύει τις ανάγκες των πελατών της εγκαίρως, να οργανώνει τα αποθέματα τους και να ομαδοποιεί τις δράσεις τους και να διεκπεραιώνουν παραγγελίες ηλεκτρονικά. Επιπλέον η εταιρεία προωθεί τα προϊόντα vegan VELVET-LOVE για τη φύση χρησιμοποιώντας ψηφιακό marketing.

- Αποτελέσματα εφαρμογής
  - Η 1^η εταιρεία στην Ελλάδα που προμηθεύει προϊόντα οικιακής και προσωπικής περιποίησης Green με vegan φόρμουλες και συσκευασμένες σε ανακυκλώσιμες πλαστικές συσκευασίες που προέρχονται από τη ναυτιλιακή βιομηχανία.
  - Μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος.
  - Βιώσιμη προσέγγιση κατασκευής
  - Μείωση του αντίκτυπου που έχουν οι ανακυκλώσιμες συσκευασίες στο περιβάλλον.
  - Επηρεάζει τις καθημερινές συνήθειες των εργαζομένων που περιστρέφονται γύρω από προϊόντα μιας χρήσης με σκοπό τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων και το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα.

Περιγραφή της επικοινωνίας:

- Εσωτερικά (προς τους εργαζόμενους)

Η ΝΙΛΟ προωθεί την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση σε όλους τους συναδέλφους και ζητά προσωπικές συμβουλές και ιδέες που συμβάλλουν στην εφαρμογή πράσινων πρακτικών. Ως εκ τούτου ανέπτυξαν πολιτικές εργασίας αειφορίας:

- Ρύθμιση ενέργειας σε εξοπλισμό που χρησιμοποιείται από υπαλλήλους με σκοπό την εξοικονόμηση.
- Προσπάθεια μείωσης της χρήσης και της εκτύπωσης χαρτιού.
- Εκπαίδευση εργαζομένων σχετικά με τη σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος και πως η εταιρεία εφαρμόζει μέτρα ενισχύοντας την διατήρηση πόρων .

- Εξωτερικά

Παράλληλα με την καινοτόμο δράση και τα βιώσιμα προϊόντα, η ΝΙΛΟ συμμετείχε σε συναντήσεις, εκπρόσωπων επιχειρήσεων που διεξήχθησαν από το Πανεπιστήμιο Βόλου και παρουσίασαν νέες τεχνολογίες εξωστρέφειας και καινοτομίας σχετικά με τα καινοτόμα προϊόντα της νέας σειράς φυσικών καλλυντικών VELVET Love for Nature. Επιπλέον ορισμένα στελέχη της εταιρείας έχουν συμμετάσχει ως λέκτορες σε προγράμματα σεμιναρίων που διοργανώνει το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας σε τομείς καινοτομίας και ανάπτυξης παρουσιάζοντας προϊόντα και καινοτόμες δράσεις της εταιρείας. Η ΝΙΛΟ συμμετείχε επίσης ως μέντορας σε φοιτητικές ομάδες στη Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με στόχο την καθοδήγηση στον επιχειρηματικό κόσμο. Στρατηγική επικοινωνίας:

- Μέσω ιστότοπου, κοινωνικών μέσων και επιστολές προς πωλητές και πελάτες
- Συμμετοχή σε «Πράσινα» βραβεία

- Possible alignment with the company's CSR

Η εταιρεία ακολουθεί ένα πρότυπο προς μια βιώσιμη οικονομική ανάκαμψη για την Ευρώπη.

Lessons Learnt

Ευθύνη και βιωσιμότητα και η σημασία των συνεργασιών.

Οπτικό υλικό και σύνδεσμοι

Εικόνα 1: Λογότυπο της εταιρείας

<https://www.nilo.gr/www.nilo.gr/detergents/contact.html>

<https://www.nilo.gr/www.nilo.gr/detergents/contact.html>

Πράσινη Πρακτική 3 – Πράσινα θέρετρα

Επωνυμία: IDEALES GROUP- Ideales resort

Μέγεθος: 6 άτομα

Βιομηχανία: Ξενοδοχειακή βιομηχανία

Έναρξη: 2005

Περιγραφή των πράσινων πρακτικών που εμπλέκονται:

- Στόχοι

Ο όμιλος IDEALES είναι μια κατασκευαστική εταιρεία που έγινε μέλος της ξενοδοχειακής βιομηχανίας κατασκευάζοντας ένα συγκρότημα βιλών σε ένα θέρετρο, το «Πράσινο» θέρετρο στην Κεφαλονιά. Στόχος του ομίλου είναι να κατασκευάσει και να προσφέρει οικολογικά προϊόντα όπως την οικολογική πισίνα «Eco-pool», μια φιλική προς το περιβάλλον πισίνα που μειώνει την κατανάλωση νερού και ενέργειας μέσω της κατασκευής της.

- Διαδικασίες, Δραστηριότητες, Φάσεις

Το IDEALES θέρετρο είναι ένα συγκρότημα από 12 βίλες στην Κεφαλονιά. Το θέρετρο είναι μέρος του ομίλου IDEALES που έχει απονεμηθεί σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για τη βιώσιμη ανάπτυξη τους και για τις πράσινες πρακτικές που εφαρμόζονται στις καθημερινές δραστηριότητες. Όλες οι βίλες ενεργοποιούν τις ηλεκτρικές συσκευές τους εκτός από το ψυγείο, με μία κάρτα που δίνεται κατά την

άφιξη του επισκέπτη. Αυτή η κάρτα τοποθετείται σε μια ειδική υποδοχή δίπλα στην κύρια είσοδο για τροφοδοσία. Φεύγοντάς από την βίλα, ο επισκέπτης αφαιρεί την κάρτα από την υποδοχή και όλες οι συσκευές σβήνουν για να αποφευχθεί η σπατάλη ενέργειας. Τα κλιματιστικά λειτουργούν μόνο όταν οι μπροστινές πόρτες και τα παράθυρα ενός δωματίου είναι κλειστά, έτσι ώστε να μην υπάρχει απώλεια ψύξης ή θέρμανσης από το δωμάτιο. Όλες οι ηλεκτρικές συσκευές επιλέγονται κυρίως με βάση την ενεργειακή τους κατηγορία και όλες είναι της υψηλότερης ενεργειακής κλάσης. Τα παράθυρα επίσης είναι ενεργειακά αποδοτικά με διπλά τζάμια και θερμικές αναστολές μειώνοντας την κατανάλωση ψύξης και θέρμανσης.

Για τον φωτισμό του θέρετρου χρησιμοποιούνται μόνο λαμπτήρες LED. Αυτά τα φώτα ανακυκλώνονται μετά τη λήξη τους και στην κύρια είσοδο κάθε βίλας υπάρχουν φώτα με φωτοκύτταρο.

Για εξοικονόμηση νερού, αλλά και ταυτόχρονη εξασφάλιση ζεστού νερού στους πελάτες οι βίλες είναι εξοπλισμένες με ηλιακούς θερμοσίφωνες. Επιπλέον μειωτές πίεσης, φυσητήρες τοποθετούνται σε κάθε βρύση και δεξαμενές διπλής ροής σε όλες τις βίλες.

Τα κλινοσκεπάσματα, οι πετσέτες και οι πετσέτες πισίνας αλλάζονται δύο φορές την εβδομάδα μειώνοντας με αυτόν τον τρόπο τις περιττές υπηρεσίες πλυντηρίου και τις επακόλουθες περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους (σπατάλη νερού, απορρυπαντικού και ενέργειας).

Όλες οι βίλες έχουν ενσωματωμένες οικολογικές πισίνες. Αυτές οι πισίνες συντηρούνται σύμφωνα με τους κανονισμούς υγιεινής και ασφάλειας. Οι πισίνες λόγω κατασκευής τους λειτουργούν με μείωση νερού και ενέργειας και την ελάχιστη χρήση απολυμαντικών καθιστώντας τις πισίνες φιλικές προς το περιβάλλον.

Για την ανακύκλωση και τη μείωση των απορριμμάτων, όλοι οι επισκέπτες ενθαρρύνονται να πετάνε τα πάντα από χαρτί, γυαλί, αλουμίνιο ή πλαστικό σε ειδικούς κάδους ανακύκλωσης που βρίσκονται στην κουζίνα κάθε βίλας. Όλα τα περιεχόμενα των κάδων αυτών μεταφέρονται στους μπλε κάδους ανακύκλωσης. Το θέρετρο είναι επίσης εξοπλισμένο με κάδους κομποστοποίησης οργανικών αποβλήτων που βρίσκονται στις εγκαταστάσεις του.

Για την προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας των επισκεπτών χρησιμοποιούνται μόνο οικολογικά προϊόντα καθαρισμού και απορρυπαντικά και η συσκευασία των οποίων προωθείται πάντα για ανακύκλωση.

Άλλες πρωτοβουλίες

Σε κάθε βίλα τοποθετούνται επιλεγμένα φυτά, τα οποία έχουν την δυνατότητα να διατηρηθούν υπό οποιεσδήποτε καιρικές συνθήκες. Η ανάγκη τους για νερό είναι πολύ μικρή και παρέχουν επίσης σκιά έξω από τις βίλες. Προσθέτοντας φυτά και δέντρα σε αρμονία με το φυσικό τοπίο και την ήδη υπάρχουσα πλούσια βλάστηση δέντρων, η ευρύτερη περιοχή έχει αναβαθμιστεί.

Περιγραφή της εφαρμογής:

- Επενδύσεις και λειτουργικά έξοδα

Οι επενδύσεις πραγματοποιήθηκαν από την ίδια την εταιρεία κυρίως στην αρχή της κατασκευής του θέρετρου. Το θέρετρο χτίστηκε σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς κανονισμούς που εφαρμόστηκαν σε όλα τα κτίρια που βρίσκονται σε σεισμογενείς ζώνες κατά την περίοδο 2005-2009 όπως είναι η Κεφαλονιά. Όλες οι αρχικές επενδύσεις πραγματοποιήθηκαν με βάση το μακροπρόθεσμο κέρδος και με στόχο να μην επηρεαστεί το λειτουργικό κόστος της εταιρείας.

- Προκλήσεις

Με τα νέα μέτρα κατά της πανδημίας του Covid-19 το θέρετρο ανακοίνωσε ότι δεν θα παρέχεται υπηρεσία καθαρισμού κατά διάρκεια της διαμονής του επισκέπτη, προκαλώντας υπερβολική χρήση κλιννοσκεπασμάτων και πετσετών. Όλοι οι επισκέπτες κατά τη διαμονή τους λαμβάνουν επιπλέον σετ κλιννοσκεπασμάτων και πετσετών με αποτέλεσμα να υπάρχει υπερβολική κατανάλωση νερού και ενέργειας. Επιπλέον λόγω της κατάστασης της πανδημίας το θέρετρο δεν μπόρεσε να διανείμει ενημερωτικούς οδηγούς για την ανακύκλωση και άλλες πράσινες δραστηριότητες στους επισκέπτες.

- Ο ρόλος των ψηφιακών τεχνολογιών

Το θέρετρο στοχεύει να ξεπεράσει τις προσδοκίες τους για την αειφόρο ανάπτυξη και τις πράσινες πρακτικές από το 2005 προκειμένου να μειώσει το λειτουργικό κόστος και ταυτόχρονα να αυξήσει την ικανοποίηση των επισκεπτών. Οι πρακτικές που χρησιμοποιούν ψηφιακές τεχνολογίες είναι:

- **Ideales blog:** Ένα blog μέσω του οποίου η εταιρεία ευαισθητοποιεί και ενθαρρύνει τους ανθρώπους να κάνουν ανακύκλωση.
- **Ideales φυλλάδιο:** Ένα φυλλάδιο που ενημερώνει τους επισκέπτες για την χλωρίδα και την πανίδα του νησιού..
- **Ιστότοπος:** Διατίθεται σε υπολογιστές και κινητές συσκευές και παρέχει μια πλήρη περιγραφή όλων των πράσινων πρακτικών. Περιλαμβάνει επίσης και τις προτεινόμενες διακρίσεις από διάφορους οργανισμούς
- **Navigator Pro:** Ένα ρομπότ καθαρισμού πισίνας που λειτουργεί με πίεση νερού αντί της ηλεκτρικής ενέργειας. Ο υδροδυναμικός σχεδιασμός του συμβάλλει στον καθαρισμό του πυθμένα της πισίνας προσφέροντας μια όμορφη πισίνα με καθαρό νερό. Το μεγαλύτερο πλεονέκτημα του είναι το προηγμένο σύστημα SmartDrive που επιτυγχάνει πλήρη κάλυψη της πισίνας

- Αποτελέσματα εφαρμογής

Το θέρετρο είναι κατασκευασμένο από προηγμένα συστήματα και οικολογικά προϊόντα που επιτρέπουν στον επισκέπτη να απολαμβάνει την πισίνα με σεβασμό προς το περιβάλλον και χωρίς να σπαταλά νερό και ενέργεια, επιτρέποντας το IDEALES RESORT να είναι οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά βιώσιμο.

Περιγραφή της επικοινωνίας:

- Εσωτερικά (προς τους εργαζόμενους)

Ο όμιλος επενδύει στην διάδοση των γνώσεων και στην εκπαίδευση των υπαλλήλων του. Το προσωπικό λαμβάνει συνεχή εκπαίδευση σε καινοτόμα συστήματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Όλες οι αλλαγές σχετικά με τις διαδικασίες ανακύκλωσης κοινοποιούνται μέσω επίσημων email ή σε απευθείας επαφή από τους ιδιοκτήτες. Επιπλέον η εταιρεία ενθαρρύνει του υπαλλήλους να εκφράζουν κάθε ιδέα σχετικά με τις πράσινες πρακτικές.

- Εξωτερικά

Η εταιρεία συμμετείχε πολύ συχνά σε κοινωνικές εκδηλώσεις και συνέδρια με θέμα «πράσινα προϊόντα και καινοτόμες περιβαλλοντικές διαδικασίες όπου οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να λάβουν μέρος σε ανοιχτό διάλογο με το κοινό. Το IDEALES RESORT συμμετείχε σε πολλές εκδηλώσεις όπου απονεμήθηκε το βραβείο οικολογικού σήματος Green Key. Το βραβείο αυτό είναι το οικολογικό σήμα τουριστικών και ψυχαγωγικών ιδρυμάτων και απονέμεται μόνο σε οργανισμούς που πληρούν

μια λίστα περιβαλλοντικών απαιτήσεων. Η απόκτηση του Green Key καταδεικνύει την ευθύνη του ομίλου για το περιβάλλον και την κοινωνία του. Επιπλέον ένα άλλο σημαντικό βραβείο που προστέθηκε στις πολυάριθμες διακρίσεις για την Πράσινη Πρακτική του IDEALES θέρετρου ήταν η Ασημένια Διάκριση στα Ελληνικά Βραβεία Φιλοξενίας του 2018 ως το καλύτερο Ελληνικό Πράσινο Θέρετρο, το Ασημένιο Βραβείο στα Τουριστικά βραβεία 2016 και 2017 και το Χρυσό βραβείο από το Trip advisor.

- Πιθανή ενσωμάτωση με την ΕΚΕ

Όλες οι πρακτικές ακολουθούν την πολιτική ΕΚΕ του ομίλου.

Οπτικό υλικό και σύνδεσμοι

Εικόνα 1: Λογότυπο του θέρετρου

https://www.idealesresort.gr/eng/faqs/ideales_resort_green_practices

<https://www.ideales.gr/en/ideales-resort/demanding-travelers>

<https://www.ideales.gr/en/responsibility/enviroment>

<https://blog.ideales.gr/en/>

Green Practise 4 – Recycling manufacturing materials

Επωνυμία: ΤΟΛΗΣ Α.Ε

Μέγεθος : 85 άτομα

Βιομηχανία: Κατασκευαστική

Έναρξη: 1960

Περιγραφή των εμπλεκόμενων πράσινων πρακτικών :

- Στόχοι

Η ΤΟΛΗΣ Α.Ε είναι μια οικογενειακή κατασκευαστική εταιρεία που παράγει και εμπορεύεται προϊόντα με σύρμα, σωλήνα και πλάκα με διάφορες επιφανειακές επεξεργασίες όπως υψηλής στιλπνότητας

ψευδάργυρο, ψευδάργυρο με ψημένη πλάκα και πλαστική επίστρωση χρώματος για καταστήματα λιανικής (supermarket), logistics και για επιχειρηματικό εμπόριο από το 1960. Ο ενστερνισμός της εταιρείας για τις πράσινες πρακτικές ξεκίνησε το 2012 με την ανακύκλωση των περισσότερων αποθεματικών υλικών τους(χαρτί, πλαστικό, μέταλλο) . Η ιδέα αυτή ξεκίνησε από την ίδια την οικογένεια και επεκτάθηκε με την πάροδο των ετών στην εταιρεία με τρόπο ώστε να γίνει πιο οργανωμένη, πιο αποτελεσματική και πιο παραγωγική αλλά και να είναι συμμορφωμένη με τους νόμους και τους κανονισμούς που θεσπίστηκαν σε εθνικό επίπεδο εκείνη την περίοδο.

- Διαδικασίες, Δραστηριότητες, Φάσεις

Η εταιρεία κατέχει τη διεθνή πιστοποίηση ποιότητας EN ISO 9001:2000 και θεωρείται εγγυημένα ένας εγκεκριμένος προμηθευτής μεγάλων ελληνικών και πολυεθνικών ομίλων καθώς και πολλαπλών μικρότερων εταιρειών. Λόγω του εύρους συνεργασίας της εταιρείας οι πράσινες πρακτικές της εμφανίζονται εσωτερικά και εξωτερικά. Εσωτερικά η εταιρεία όπως προαναφέρθηκε κατασκευάζει και παράγει επαγγελματικό εξοπλισμό καταστημάτων και υλικοτεχνικής υποστήριξης, όπως καρότσια αγορών, καρότσια για μεταφορές, καρότσια αποθήκης (εμπορευματοκιβωτίων), κάδους ανακύκλωσης και μεταλλικά υλικά εμπορευμάτων. Τα καρότσια κατασκευάζονται για λόγους διευκόλυνσης από μέταλλο ή από συνδυασμό μετάλλων και πλαστικό, οπότε κατά τη διάρκεια της παραγωγής καλαθιών, καροτσιών δημιουργούνται υψηλοί όγκοι μεταλλικών και πλαστικών απορριμμάτων. Η ΤΟΛΗΣ εφάρμοσε μια αποτελεσματική λύση ανακύκλωσης με σκοπό να δημιουργήσει μια απρόσκοπτη διαδικασία ξεκινώντας από τη δημιουργία απορριμμάτων στη σωστή συλλογή, διάθεση και ανακύκλωση προκειμένου να αποφευχθεί η υγειονομική ταφή τους. Πιο συγκεκριμένα η εταιρεία λαμβάνοντας υπόψη τον όγκο των απορριμμάτων (μετάλλων και πλαστικών) που δημιουργούνταν από τις εγκαταστάσεις τους ,καθόρισε τα κατάλληλα μεγέθη εμπορευματοκιβωτίων για κάθε τύπο απορριμμάτων και ένα πρόγραμμα συλλογής των αποβλήτων που δημιουργήθηκαν, χωρίστηκαν και αποθηκευτήκαν στα αντίστοιχα κοντέινερ επιδιώκοντας την ανακύκλωση τους. Μέσα στις εργοστασιακές εγκαταστάσεις της εταιρείας υπάρχουν και οι δημοτικοί κάδοι ανακύκλωσης, δηλαδή, οι μπλε για χαρτόνι και απόβλητα χαρτιού και οι πράσινοι κάδοι για την διάθεση των συμβατικών αποβλήτων. Μέσα στα κεντρικά γραφεία της εταιρείας, η ανακύκλωση γίνεται χρησιμοποιώντας τους μεταλλικούς κάδους που κατασκευάζουν με λαμαρίνα ψυχρής έλασης 1,25 mm και διαθέτουν αποδομήσιμη πλαστική σακούλα, κάθε χρώμα αντιπροσωπεύει ένα υλικό.

- Μπλε κάδοι για πλαστικό
- Κίτρινοι κάδοι για χαρτί
- Κόκκινοι κάδοι για μέταλλο
- Πράσινοι κάδοι για άλλα σκουπίδια

Επιπλέον, τα πλαστικά και μεταλλικά υλικά που χρησιμοποιούνται για διαφορετικά προϊόντα πρέπει να είναι χρωματισμένα. Η πούδρα που εφαρμόζεται για επίστρωση πιστοποιείται ως φιλική προς το περιβάλλον λόγω του χαμηλού αποτυπώματος άνθρακα με 99% χρήση. Αυτή η πούδρα μόλις χρησιμοποιηθεί, φιλτράρεται ειδικά για να επαναχρησιμοποιηθεί σε άλλα προϊόντα και το υπόλειμμα σκόνης αποστέλλεται σε εξωτερικές εγκαταστάσεις για περαιτέρω επεξεργασία. Επίσης προστίθεται σαπούνι στο χρώμα επίστρωσης αποτρέποντας τη σκουριά μετάλλων. Το κατάλοιπο του σαπουνιού αποστέλλεται επίσης σε πιστοποιημένη ιδιωτική εταιρεία για περαιτέρω επεξεργασία και επαναχρησιμοποίηση.

Τέλος η εταιρεία στοχεύει να συνεργαστεί με εταιρείες πιστοποιημένες για καινοτόμα προϊόντα περιβαλλοντικών πρακτικών.

Περιγραφή της εφαρμογής:

- Επενδύσεις και τρέχοντα έξοδα

Είναι μια οικογενειακή επιχείρηση μεσαίου μεγέθους που κατέχει τις δικές της εγκαταστάσεις, επομένως η πηγή χρηματοδότησης τους είναι ιδιωτική (επενδύσεις της εταιρείας). Όλες οι επενδύσεις προσβλέπουν την υλοποίηση της ανακύκλωσης χαρτιού, μετάλλων και πλαστικών που ουσιαστικά απέδωσαν και εξόφλησαν εντός ενός έτους λειτουργίας των εργοστασίων, ενώ η ανακύκλωση μετάλλων μείωσε το κόστος περίπου στο 50%.

- Προκλήσεις

Επιβλέποντας την διαδικασία ανακύκλωσης να πραγματοποιείται σωστά και ότι όλα τα παραχθέντα απόβλητα χωρίζονται στα αντίστοιχα κοντέινερ.

- Ρόλος των ψηφιακών τεχνολογιών

Η εταιρεία χρησιμοποιεί ψηφιακές τεχνολογίες για να συμμετάσχει σε διαδικτυακές εκδηλώσεις, εργαστήρια και εικονικές εκδηλώσεις με στόχο την παρουσίαση των προϊόντων και των διαδικασιών πιο αποτελεσματικά και με περισσότερες λεπτομέρειες. Επίσης επιδιώκουν στην βέλτιστη διαχείριση των πελατών και των σχέσεων με τους πελάτες τους ιδιαίτερα μέσω ψηφιακών εργαλείων μάρκετινγκ που χρησιμοποιούν στον ιστότοπο τους και προσφέρουν υποστήριξη στη σχεδίαση προϊόντων αλλά και εξυπηρέτηση μετά την αγορά τους.

- Αποτελέσματα της εφαρμογής τους

Η διαδικασία ανακύκλωσής των απορριμμάτων παραγωγής έδωσε στην εταιρεία να γίνει πιο οργανωμένη, πιο παραγωγική και ως εκ τούτου οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά βιώσιμη.

Περιγραφή της επικοινωνίας :

- Εσωτερικά(προς τους εργαζόμενους)

Η εταιρεία επενδύει στη διάδοση των γνώσεων στο χώρο εργασίας και στην εκπαίδευση των υπαλλήλων της. Το προσωπικό λαμβάνει συνεχή εκπαίδευση σε καινοτόμα συστήματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Όλες οι αλλαγές σχετικά με τις διαδικασίες ανακύκλωσης κοινοποιούνται μέσω επίσημων email ή με άμεση επαφή από τους ιδιοκτήτες. Η εταιρεία προτρέπει τους υπαλλήλους να ανακυκλώνουν τοποθετώντας σήματα τόσο στο εργοστάσιο όσο και στα κεντρικά γραφεία της. Τέλος η ΤΟΛΗΣ ενθαρρύνει τους εργαζόμενους να παρέχουν ιδέες για καινοτόμες πρακτικές.

- Externally

Η εταιρεία ξεκίνησε όλες τις πρακτικές το 2012. Αυτές οι πρακτικές κοινοποιήθηκαν εκτός εταιρείας :

- Τοποθετώντας ταμπέλες και στα τρία εργοστάσια
- Συναντήσεις δια ζώσης με προμηθευτές και πελάτες
- Συμμετέχοντας σε κοινωνικές εκδηλώσεις και βραβεία
- Αποστέλλοντας πιστοποιημένες επιστολές σε πωλητές και πελάτες

- Πιθανή δέσμευση με την ΕΚΕ πολιτική της εταιρείας

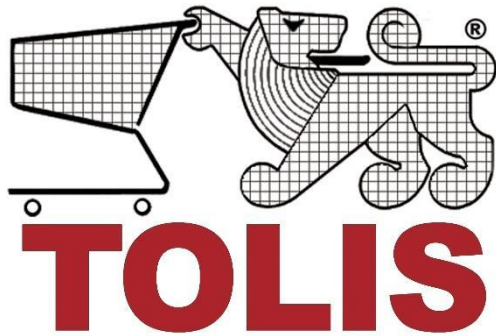
Όλες οι πρακτικές εφαρμόζονται με βάση την ΕΚΕ πολιτική της εταιρείας .

Πορίσματα

- Συστάσεις

Υπευθυνότητα και βιωσιμότητα

Οπτικό υλικό και σύνδεσμοι.

Εικόνα 1: Λογότυπο επιχείρησης.

<https://tolis.gr/en/home/>

<https://tolis.gr/about-gr/>

<https://tolis.gr/en/product-catalogs/>

Πράσινη Πρακτική - Παπαστράτος, Βιώσιμη Ανάπτυξη

Επωνυμία: ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

Μέγεθος: 833 άτομα

Βιομηχανία: Βιομηχανία καπνού

Έναρξη: 1926

Περιγραφή των πράσινων πρακτικών:

- Στόχοι

Η Παπαστράτος έχει ως κύριο στόχο να ευθυγραμμίσει τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων με τους Στόχους Αειφόρου ανάπτυξης του ΟΗΕ. Επιπλέον η εταιρεία στοχεύει στη βελτίωση των επιπτώσεων του κύκλου ζωής των προϊόντων ξεκινώντας από τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της καλλιέργειας καπνού και φτάνοντας στην εφαρμογή αποτελεσματικών προγραμμάτων παραγωγής με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, καθώς και διαχείριση και ανακύκλωση αποβλήτων.

- Διαδικασίες, Δραστηριότητες, Φάσεις

Το 2019 με την ανακαίνιση του κτιρίου διοίκησης, το φυσικό φως ενισχύθηκε σε ολόκληρο το κτίριο αντικαθιστώντας τα αδιαφανή χωρίσματα με γυάλινα εσωτερικά χωρίσματα. Η νέα διάταξη του κτιρίου οδήγησε στην βελτίωση του κλιματισμού και αερισμού του χώρου, χρησιμοποιώντας τον ανατολικό και δυτικό προσανατολισμό των αντίστοιχων γραφείων εξοικονομώντας παράλληλα και ενέργεια. Το 2018 μετατρέποντας το εργοστάσιο σε αποκλειστικό κέντρο παραγωγής θερμαινόμενων ράβδων καπνού, η εταιρεία εστίασε κυρίως σε περιβαλλοντικά θέματα. Πιο συγκεκριμένα λόγω του γεγονότος ότι το εργοστάσιο εκπέμπει αέριους ρύπους, η εταιρεία ελέγχει τα σωματίδια που εκπέμπονται ώστε να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις των κανονισμών. Επίσης πραγματοποιεί μια χημική ανάλυση της επεξεργασμένης σύνθεσης νερού από το εργοστάσιο εφαρμόζοντας βιολογική επεξεργασία στοχεύοντας την διατήρηση της ποιότητας των υδατικών πόρων μέσω προγραμμάτων όπως αυτά των ορθών γεωργικών πρακτικών. Η αειφόρος διαχείριση των υδάτων στη γεωργία περιλαμβάνει επίσης την πρόσβαση σε ασφαλές νερό και αποχέτευση για καλλιέργειες καπνού. Το 2012 η Παπαστράτος ξεκινά το πρόγραμμα «Διάταξη της μελλοντικής τεχνολογίας», το οποίο στοχεύει στη μείωση του όγκου των παραγόμενων και εκχωρημένων σε Ειδικά Εξουσιοδοτημένων Οργανισμών Διαχείρισης επικίνδυνων υγρών αποβλήτων και τα οποία κατάφεραν να μειώσουν αυτές τις ποσότητες κατά 40%. Το 2017 η εταιρεία ξεκινά ένα νέο έργο διαχείρισης λυμάτων, την λεγόμενη «Κροκίδωση». Αυτή η μέθοδος είναι απλή αυτοματοποιημένη διαδικασία που διαχωρίζει τα στερεά από τα υγρά απόβλητα και διεξάγεται σε έναν αντιδραστήρα και απαιτεί περιορισμένο αριθμό ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και αναλώσιμων. Άλλες ενέργειες στο πλαίσιο της βελτίωσης της περιβαλλοντικής απόδοσης που πραγματοποιεί η εταιρεία είναι:

- Όλη η παροχή ηλεκτρικής ενέργειας προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές λαμβάνοντας τα σχετικά πιστοποιητικά από τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας.
- Το 2016 η εταιρεία εγκατέστησε φωτισμό χαμηλής κατανάλωσης (LED) στη μονάδα εκτύπωσης.

- Το 2018 το εργοστάσιο συνδέθηκε με το δίκτυο φυσικού αερίου. Αυτή η ενέργεια βοήθησε στη σταδιακή αποσύνδεση της χρήσης καυσίμου και συμβάλλοντας σημαντικά στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂)

Οι σχετικοί περιβαλλοντικοί δείκτες παρακολουθούνται συνεχώς (κατανάλωση καυσίμου, ηλεκτρικό ρεύμα, νερό, εκπομπές CO₂, παραγόμενα απόβλητα και ανακύκλωση)

Περιγραφή της εφαρμογής:

- Επενδύσεις και λειτουργικά έξοδα

Το 2019 επενδύθηκαν 2,4 εκατομμύρια ευρώ για την ανακαίνιση του διοικητικού κτιρίου.

- Προκλήσεις

Η στρατηγική για τα ύδατα περιλαμβάνει πολλούς κινδύνους όπως πιθανή ρύπανση και έλλειψη υδάτινων πόρων καθώς και οι επιπτώσεις τους αντίστοιχα στις σχετικές υδρολογικές λεκάνες ή αλλιώς λεκάνες απορροής. Η στρατηγική για τα ύδατα είναι η πυξίδα για τη διασφάλιση της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων.

- Ρόλος των ψηφιακών τεχνολογιών

Αναγνωρίζοντας τις ανάγκες της κοινωνίας, η εταιρεία έχει μετατραπεί σε εταιρεία τεχνολογίας, προσφέροντας σε ενήλικες καπνιστές όχι μόνο εναλλακτικά προϊόντα καπνού αλλά και ψηφιακές λύσεις για κάθε στιγμή της καθημερινής τους ζωής που σχετίζονται με τη χρήση τους.

- Αποτελέσματα εφαρμογής

Μείωση κατά 70% τις ποσότητες επικίνδυνων υγρών αποβλήτων την περίοδο του 2019.

Διαχείριση των 99,9% των παραγόμενων αποβλήτων με διάφορες μορφές ανάκτησης όπως ανακύκλωση, κομποστοποίηση και εξοικονόμηση ενέργειας. Για τις παραγωγικές δραστηριότητες της εταιρείας είναι απαραίτητη η χρήση της ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας, η οποία αντιστοιχεί στο 41% και στο 59% του συνόλου αντίστοιχα.

Για το 2019 παρατηρήθηκε ότι η ενεργειακή ένταση σε MJ/ μονάδα προϊόντος μειώθηκε κατά 36% σε σύγκριση με το 2018. Δεδομένου ότι η απόλυτη κατανάλωση ενέργειας αυξήθηκε το 2019 σε σύγκριση με το 2018, η ενεργειακή ένταση για το 2019 βελτίωσε τη λειτουργία της όσον αφορά τον όγκο παραγωγής, η οποία παρουσίασε και αύξηση.

Οι έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου για το 2018 και το 2019 είναι μηδενικές καθώς η εταιρεία έλαβε εγγυήσεις προέλευσης από την εταιρεία ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ Α.Ε. Χρησιμοποιώντας εγγυήσεις προέλευσης η Παπαστράτος προώθησε τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Συγκριτικά το 2018 έλαβε εγγυήσεις προέλευσης για 71.280.000 MJ ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ενώ το 2019 έλαβε εγγυήσεις προέλευσης για 90.741.600 MJ ηλεκτρικής ενέργειας.

Περιγραφή της επικοινωνίας:

- Εσωτερικά (προς τους υπαλλήλους)

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 204 εκπαιδεύσεις για το Περιβάλλον, την Υγεία και την Ασφάλεια, διάρκειας 2.000 ωρών εργασίας το 2019 έναντι 149 επιμορφώσεων διάρκειας 1.000 ωρών εργασίας το 2018.

- Πιθανή ευθυγράμμιση με την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Όλες οι πρακτικές συμβαδίζουν με την πολιτική ΕΚΕ της εταιρείας.

Σύνδεσμοι και επιπρόσθετες πληροφορίες:

<https://papastratosmazi.gr/>,

https://papastratosmazi.gr/media/wyldxv2x/papastratos_final.pdf

<https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/pmi-sustainability/pmi-sustainability-report-2018-low-res.pdf>

Συμπεράσματα και Συστάσεις

Μοιραστείτε τη συνολική σας εντύπωση για την διεξαγόμενη έρευνα και την συλλογή πρακτικών. Να είστε όσο το δυνατόν πιο αναλυτικοί.

Οι Ελληνικές ΜΜΕ θα πρέπει να αρχίσουν να προσαρμόζονται στην έννοια της αειφόρου ανάπτυξης που αφορά τη συνετή χρήση ενεργειακών αποθεμάτων γης καθώς και να μπορούν να την ενσωματώσουν στην καθημερινή επιχειρηματικότητα τους, κυρίως και ως στρατηγική μείωσης του κόστους. Δεδομένου ότι οι ΜΜΕ αποτελούν το 99,9% του συνόλου του ιδιωτικού τομέα πρέπει να αντιμετωπίζουν την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη σαν μια νέα ευκαιρία αγοράς και να κάνουν καλή χρήση της ώστε να προσφέρουν προς το περιβάλλον και ταυτόχρονα να ενισχύουν την εικόνα τους με σκοπό να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα τους προς τις μεγάλες εταιρείες. Οι επιχειρήσεις προτείνεται να παρακολουθούν περιβαλλοντικά προγράμματα και μεμονωμένες δράσεις και να τις εφαρμόζουν όπως για παράδειγμα τη χρήση ανακυκλώσιμων υλικών για τα προϊόντα που χρησιμοποιούν στις συσκευασίες τους, να καθορίζουν περιβαλλοντικούς στόχους όπως την πρόβλεψη και τη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος τους. Επιπλέον οι ΜΜΕ πρέπει να εφαρμόσουν πρακτικές εσωτερικά, δηλαδή να ενθαρρύνουν και να παρέχουν στους εργαζόμενους τους τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε προγράμματα κατάρτισης και να τους ενημερώνουν σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις του κοινού. Οι ΜΜΕ οφείλουν συνοπτικά να εφαρμόσουν και να επιθεωρήσουν το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης.

Οι ΜΜΕ στην Ελλάδα λόγω του μικρού τους μεγέθους συναντούν διαφορετικά εμπόδια όταν υιοθετούν την ιδέα της κυκλικής οικονομίας και των πράσινων πρακτικών. Πιο συγκεκριμένα τα εμπόδια που συναντούν είναι η έλλειψη ενδιαφέροντος από τους καταναλωτές, η έλλειψη εθνικής χρηματοδότησης ιδίως κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης. Επιπλέον λόγω των ισχυουσών νομοθεσιών οι μικρές επιχειρήσεις μπορούν να ανακυκλώνουν και όχι να σχεδιάζουν κυκλικές και πιο πράσινες λειτουργίες. Για τους παραπάνω λόγους μόνο τα οικονομικά κίνητρα θα αναπτύξουν την κυκλική οικονομία των ΜΜΕ και θα ενισχύσουν την δημιουργία κυκλικών προϊόντων που θα είναι πιο κερδοφόρα από τα ανακυκλωμένα ή ανακατασκευασμένα προϊόντα.

BALANCE
green and stable

Follow the results of the project at:

<http://balanceproject.eu/>

<https://www.facebook.com/balance.euproject>